

СТРАТЕГІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З МОВНИХ ДИСЦИПЛІН КУРСАНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

The author covers such topical issues as the role of a teacher in independent work, peculiarities of organization of independent work in higher educational institutions with a specific form of study, the sequence and the availability of educational tasks. The purpose of the report is to identify and to characterize the system of the conditions aimed at ensuring the effective organization of independent work among the students. The author asserts that the content core of independent work should become a series of interconnected independent workshops of varying length and level of complexity, and the main ways of independent work on language disciplines can be interactive forms and methods of studies: discussions, games, projects, presentations, research works.

Key words: independent work, homework, business game, communicative competence, autonomous study.

Сьогодні у вищій школі позначилась стійка націленість на самостійну роботу (СР). Причин, що викликали необхідність перенесення акцентів в освіті з інформаційних на розвиваючі багато. Це і потреба суспільства в ініціативних фахівцях; і потік інформації, що зростає з кожним днем; і динамічний розвиток науки, який вимагає безперервного навчання. Для реалізації цих вимог необхідно змінити підходи до організації СР.

Для курсантів вищих навчальних заходів формування навичок самостійності особливо актуально ще і з наступних причин. У закладах із специфічною формою навчання завжди велика кількість пропусків аудиторних занять з об'єктивних причин, тому кожен змушений самостійно ліквідувати прогалини у знаннях. А значить розробка і впровадження в практику навчального процесу ефективних методик СР є для вишів нагальною потребою.

Мета доповіді - визначити та охарактеризувати систему тих умов, що спрямовані на забезпечення ефективної організації СР курсантів.

Традиційно основним різновидом СР курсантів є домашня робота. Це необхідна, правильна і обов'язкова форма мовних курсів в цілому, а також в реалізації принципу СР. Однак у цьому випадку забезпечується тільки репродуктивна функція. Курсанти виконують величезну кількість тренувальних вправ, часто діючи механічно, спираючись на готові моделі і таблиці. Подібна робота не носить творчого характеру, але виховує вміння працювати. Курсанта необхідно навчити самому ставити перед собою цілі і завдання, тому що робота правника пов'язана з правотворчою і правозастосовною, консультаційною діяльністю. Важлива умова при цьому – ці завдання повинні бути досяжними.

Як показує досвід, організацію СР можливо створювати у двох варіантах: власне у навчальному процесі і під час виконання курсантами СР без безпосередньої участі викладача. Перший варіант створює умови для розвитку творчої самостійності, а завдяки другому варіанту ці якості формуються в процесі самостійної навчальної діяльності. Підбір завдань з мовних дисциплін, зрозуміло, проходить через етапи, які притаманні становленню будь-якої цілісності.

На першому етапі бажано відокремили процес засвоєння нових знань та контроль за ними. Усне і письмове виконання вправ, переклад, редагування, вносять в процес самостійного вивчення мови велике розмаїття і покрокове ускладнення матеріалу. На другому етапі використовуються ділові ігри та сторітелінг, які відповідають рівню накопичення курсантами лексичного багажу. Третій етап вже передбачає налаштування на індивідуальний темп, стиль, підготовку кожного. Викладач на цьому етапі виступає лише в ролі режисера навчання, що пропонує мінімально необхідний комплект засобів навчання, який забезпечує поглиблення знань, усвідомлення їх практичної значущості. Цілком очевидно, що на сучасному етапі введення в освітній процес навчальних і контролюючих комп'ютерних технологій інтенсифікує процес формування у курсантів комунікативної та поглиблення стратегічної компетенції.

Цілком зрозуміло, що на сьогодні СР - це єдина технологія, що забезпечує сучасний метод так званого «автономного» навчання, яке вже стало пріоритетним у системі вищої школи Америки та Європи. Це дозволяє створювати методичні розробки нового покоління, орієнтовані на високу інтенсивність навчальної діяльності, на справжню диференціацію та індивідуалізацію навчання, розвитку самостійності у вивченні мовних курсів.

Відповідно до цього змістовне ядро СР, на нашу думку, - це серія взаємопов'язаних практикумів (різної тривалості і рівня складності), наприклад: робота над змістом і мовним матеріалом тексту, читання наукової літератури (смісловий аналіз, підготовка до обговорення, засвоєння професійної термінології), завдання з індивідуально визначеної додаткової тематики і її письмовою фіксацією). Інтегрованими компонентами самостійних форм роботи можуть бути різноманітні лексико-граматичні завдання з навчально-дослідної роботи курсантів, створення візуального контенту.

Отже, важливим для формування самоосвітньої компетенції є те, чи буде курсант працювати над мовою самостійно після закінчення вищого навчального закладу. У таких умовах кожна особистість зможе розвивати і реалізувати свій творчий хист. У цьому і полягає основна функція СР: підвищити рівень знань й умінь, застосовувати їх на практиці, брати на себе відповідальність, гнучко мислити, логічно думати, і, в цілому, розвиватися як особистість.

Список джерел

1. Головка Л.О. Самостійна робота студентів - шлях до підвищення якості знань. – Режим доступу: <http://bcmc.kiev.ua/docs/studentmyselfwork.pdf>
2. Грицюк Л.К., Сірук М.В. Організація самостійної роботи студентів у навчальному процесі вищого навчального закладу. – Режим доступу: <http://esnuir.eenu.edu.ua/bitstream/123456789/1010/3/Gritsyuk.pdf>
3. Коноваленко Т. Андрагогические условия организации самостоятельной работы студентов: [Текст]: монографія. / Т. Коноваленко. – Калининград, 2001. – 211 с.